

асистент кафедри
англійської філології
Львівського національного
університету імені Івана Франка

СИНКРЕТИЗМ ПЕРФОРМАТИВНИХ ВИСЛОВЛЕНЬ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Актуальність нашого наукового пошуку обумовлена недостатністю системного вивчення синкретизму перформативних висловлень з поверхнево вираженим дієслівним предикатом та необхідністю поглиблення знань про взаємозв'язок між формально-синтаксичною структурою перформативного висловлення та його комунікативно-інтенційним наповненням в англійській мові.

Метою дослідження є конкретизувати сутність поняття синкретизму перформативного дієслова й розглянути його вияви у процесі актомовленнєвого функціонування перформативного предикату.

Сформульована мета зумовлює необхідність розв'язання наступних завдань:

- розглянути сучасні мовознавчі підходи до тлумачення синкретизму;
- з'ясувати лінгвістичну сутність іллокутивного синкретизму та його причини;
- визначити парадигматичні й синтагматичні фактори, які обумовлюють прагматичну багатозначність перформативних висловлень;
- виявити основні типи прагматичної варіативності перформативних висловлень.

Упродовж останніх десятиріч явище синкретизму становило об'єкт сталої дослідницької уваги не лише у лінгвістиці, але й у суміжних з нею галузях. Зараз наявна низка мовознавчих праць вітчизняних та іноземних учених, які охоплюють широке коло питань, пов'язаних з явищем синкретизму (Л. Єльмслєв, Ю.Ю. Наливайко, В.І. Зарицька, Т.О. Шундель, І.В. Висоцька, М.О. Павлюковець, Н.С. Молчанова, Ronald F. Feldstein, D. Wunderlich, G. Stump, J. Lee та ін.). Синкретизм – поняття універсальне, яке можна спостерігати на всіх рівнях мовної ієрархії. Л.М. Медведєва виділяє синкретичні (гетерогенні) комунікативні акти, до реалізації яких залучаються водночас як мовна, так і інші знакові системи [11, с. 16]. У морфології синкретизм досліджується здебільшого у словозмінних парадигмах іменника (синкретизм відмінкових закінчень) та дієслова (аспектуальний синкретизм, становий синкретизм). Синкретизм тлумачиться як суміщення різних граматичних ознак в одному слові, яке супроводжує перехід слова з однієї частини мови в іншу. Таким чином, між синкретизмом та перехідністю вибудовуються причинно-наслідковий зв'язок [1].

Під синкретизмом розуміють суміщення диференційних структурних і семантичних ознак опозиційних одиниць, функційне об'єднання різних форм вираження, нейтралізація протиставлень (опозицій). Проявом синкретизму як у мові, так і у мовленні традиційно вважається збіг або суміщення двох чи кількох значень в одному лінгвістичному знакові на парадигматичній і синтагматичній осі [2].

Питання комунікативно-інтенційного навантаження складних мовленнєвих актів має досить довгу історію й неодноразово становило об'єкт дослідницької уваги у вивченні мов різного структурного типу. Щоразу більшої актуальності набувають дослідження явища суміщення кількох прагматичних значень у рамках одного висловлення, яке обумовлює появу полііллокутивних мовленнєвих актів [13; 14]. Проблему полііллокутивності мовленнєвого акту як його здатності до виконання декількох актомовленнєвих функцій розглядає Л.І. Ключко у рамках дослідження комунікативно-прагматичних характеристик висловлень похвали в англійській мові [8]. І.М. Кобозєва зосереджує увагу на складних, двоіллокутивних висловленнях, які, за спостереженням дослідниці, передають контаміновані прагматичні значення [9, с. 95].

Досліджуючи системні епідигматичні зв'язки простих мовленнєвих актів як мінімальних, елементарних одиниць мовлення у рамках одиниць вищого рівня ієрархії, В.І. Карабан виділяє *комплексні, композитні і складені* мовленнєві акти [7]. Автор наголошує на необхідності переходу від парадигматичного вивчення простих мовленнєвих актів в їх ізольованому вигляді до синтагматичного вивчення їхнього співвідношення й інтеграції у процесі мовленнєвої взаємодії. М.Є. Ємельянова аналізує дискурсні функції директивних мовленнєвих актів зі складною іллокутивною силою, розподіляючи їх на два комунікативно-інтенційні типи – комісивно-директивні і асертивно-директивні [3]. Послідовність семантико-прагматичних компонентів такого мовленнєвого акту може бути різною, однак, як зазначає автор, згідно прагматичного принципу пріоритету, домінуючу роль і початкову позицію у більшості випадків займають директиви, тоді як роль допоміжного, підпорядкованого компоненту виконують комісиви й асертиви, які знаходяться у постпозиції. Т.В. Кабанкова простежує явище синкретизму у мовленнєвих актах схвалення/несхвалення у німецькому діалогічному дискурсі [6]. Автор розглядає синкретичний мовленнєвий акт як самостійний тип, особливістю якого є суміщення прямого й непрямого іллокутивних намірів, причому імпліцитне оцінне значення, на думку автора, є більш вагомим порівняно з експліцитним, буквальним значенням, яке виступає лише як своєрідна точка відліку або фону, на якому адресант і адресат вибудовують своє власне розуміння істинного смислу висловлювання [6].

Функціональна строкатість перформативних дієслів може бути як наслідком їхньої розгалуженої, емкої семантичної структури, так і наслідком транспонування їхнього прагматичного значення під впливом низки контекстуальних чинників. Окрім того, ключову роль у структурно-синтаксичному оформленні висловлювання відіграє

особистість мовця і його особисті переваги щодо вибору з наявного арсеналу засобів експлікації свого наміру і досягнення поставленої ним іллокутивної мети. Це потенціє зміну прагматичного вектору висловлення і його функціонального навантаження, що виявляється у його прагматичній поліфункційності, тобто поєднанні двох або декількох іллокутивних сил. Мовленнєвий акт, у рамках якого актуалізується поліфункційне висловлення, є синкретичним, попри наявність у його модусній частині перформативного дієслова, що є експліцитним засобом вираження певної іллокутивної мети.

Як засвідчують результати наших спостережень, переважна більшість мовленнєвих актів з перформативними дієсловами є синкретичними і характеризуються принаймні двома комунікативно-прагматичними функціями. Такий висновок, на перший погляд, суперечить загальноприйнятому уявленню про те, що перформативне дієслово, яке слугує виразником конкретної іллокутивної мети, знімає будь-яку двозначність трактування або множинність ‘прочитання’ іллокутивного сценарію висловлювання. Насправді ж, однієї лише семантичної й морфологічної відповідності висловлення критеріям перформативності недостатньо для однозначного розпізнавання його іллокутивної сили. Перформативний предикативний синтагми *I do*, попри її поверхневу інваріантність, приаманна гнучкість і варіативність залежно від особливостей оформлення пропозиційної (диктумної) частини, позиційних характеристик модусної частини (препозиція, інрапозиція, постпозиція), зміни тональності та міри інтенсивності сили висловлення завдяки впровадженню додаткових засобів мітигації.

Перформативний предикат є цілісним утворенням, у рамках якого взаємодіють семантичний, граматичний, модальний та прагматичний компоненти. Відповідно, він слугує не лише номінативною основою – своєрідним семантичним каркасом висловлення, але й експонентом його кваліфікаційного (модального) і комунікативного (прагматичного) значень, що задає певну модель майбутнього перформативного висловлення. Проте, у процесі актомовленнєвої реалізації кожна реченнєва модель може змінювати своє початкове значення й набувати іншого ситуативно-прагматичного забарвлення під впливом різних контекстуальних нашарувань.

З’ясування природи й наслідків такої взаємодії перформативного предикату з контекстом дозволяє значною мірою прогнозувати можливі типи прагматичної модифікації перформативного висловлення у контексті. Аналіз дискурсивних фрагментів з Британського Національного Корпусу, що містять перформативні висловлення з поверхнево вираженим дієслівним предикатом, дають змогу виділити чотири основних типи їх прагматичної варіативності:

1) зміна початкової (первинної) іллокуції зі збереженням інваріантного значення, що спричиняє прагматичну полісемію або функційну тотожність, (на відміну від лексичної синонімії), у рамках одного й того ж функційного підкласу.

Прикладом цього типу прагматичного транспонування може слугувати дієслово *warn* з потенційно заданою семантикою застереження, яке у процесі актомовленнєвої реалізації може набувати значення погрози. Це споріднює його як представника функційного класу директивів (*admonish, advise, caution, suggest, recommend, urge*) з функційним класом менасивів (*menace, threaten, intimidate, blackmail*) та зумовлює суміщення двох різних іллокутивних сил у рамках єдиної комунікативної настанови – директивної. Як засвідчує аналіз словникових дефініцій дієслова *warn*, значення *поради* закріплене в його семантичній структурі (*to tell someone that something bad or dangerous may happen, so that they can avoid it or prevent it; to advise someone not to do something because it may have dangerous or unpleasant results*), тоді як значеннєвий компонент *погрози* лексикографічно нефіксований. Таким чином, прагматичне значення погрози кваліфікується як набуте, вторинне відносно домінуючого, первинного.

I allow you to stay in my home because of Lizzy, but I warn you now, Dan, if you try and interfere in my life, I'll have you out the front door so fast you'll burn a hole in the carpet. [BNC FAB 2142]

Значення погрози нерідко підтверджується наявними в актомовленнєвому контексті індикаторами іллокутивної сили. Такими виступають обставини способу дії *menacingly* та *threateningly* у нижченаведених прикладах:

Though I warn you, 'he added menacingly, pointing one long brown finger at her; 'if you persist in upsetting her I will not hesitate to punish you even though I know how this hurts. [BNC HGD 1308]; *Though I warn you, 'he gestured threateningly, 'don't waste my time or engage us in meddling, wasteful tricks.* [BNC H98 3509]

Важливо наголосити, що для дієслів на позначення погрози основною функцією є дескриптивна, у той час як їх перформативне вживання залишається питанням дискусійним (З. Вендлер, А. Вежбицька, О. Іссерс, О. Романов, О. Новосолова, І. Мартинова, та ін.).

2) зміна початкової (первинної) іллокуції, що спричиняє вихід висловлення за рамки інваріантного значення функційного підкласу і, як наслідок, прагматичну конвергентність двох функційно різних класів перформативів.

Наприклад, дієслово *promise*, яке належить до функційного класу перформативів з комісивною комунікативною настановою (*assure, grant, guarantee, pledge, swear, vow*), може набувати прагматичного значення погрози, яке, на відміну від лексикографічно експлікованого значення обіцянки, не відображене у словниковій дефініції лексеми.

For my part, I promise you I will continue at all times to have this possibility in mind, and to take every opportunity of bringing it to the minds of those who can best move in the matter. [BNC HGG 895] – іллокутивна сила обіцянки.

But I promise you this, my girl, if you tell lies again, particularly spiteful ones, then I shall find some way of punishing you that you won't forget in a hurry. [BNC BMW 2069] – іллокутивна сила погрози.

Таким чином, межі між окремими прагматичними різновидами перформативних висловлень у багатьох випадках виявляються доволі рухливими й розмитими. Попри наявність у поверхневій структурі речення перформативного дієслівного предикату, лише незначну кількість таких висловлень можна розглядати як моносемічні. Переважна більшість перформативних висловлень, як засвідчує емпіричний матеріал, характеризуються

суміщенню двох іллокутивних сил. Це обумовлює їх потенційну прагматичну багатозначність, яка супроводжується виходом висловлення за межі комунікативно-інтенційного змісту, фіксованого в їхній формально-синтаксичній структурі, й, відповідно, зміною домінуючого іллокутивного значення.

3) підсилення значення початкової інтенції:

'I would advise you most sincerely not to keep me waiting.' [BNC H97 480]; *As an Eric Clapton fan, I recommend this double album without the slightest hesitation.* [BNC ED7 2268]

It's a, a firm of city centre solicitors, they're very very good indeed er I recommend it thoroughly. [BNC F89 27]

So, if anyone of you out there caught the wrong side of my tongue during Saturday, I do apologize wholeheartedly. [BNC G27 924]

4) ослаблення значення початкової інтенції:

I promise not to offend again, although I cannot promise that I will keep the promise.' [BNC HGE 821]

However, if you are just beginning your pressed flower work, you may become extremely confused when working on the two pictures simultaneously, so I would recommend that you work on one design at a time. [BNC CE4 513]

Експліцитне вираження іллокутивної сили висловлення за допомогою наявного в його поверхневій структурі перформативного дієслова значною мірою звужує «діапазон прагматичного варіювання» [10] потенційно полііллокутивного речення, однак не перешкоджає прагматичному його транспонуванню під впливом актомовленнєвих контекстних чинників. Прикладом синкретичного (нерозчленованого, сумісного) вираження іллокуції можуть слугувати деонтичні перформативні висловлення, в яких директивний предикат разом із спонукуванням адресата до вчинення певної дії водночас бере на себе й певні зобов'язання, що дає підстави для висновку про суміщення директивної й комісивної комунікативних настанов. Досліджуючи функціонування перформативних дієслів у чеській мові, А.І. Изотов виділяє гібридні мовленнєві акти, в яких диктумне значення повністю або частково проникає у модусне значення експліцитного перформативного висловлення спонукальної семантики [5, с. 28-29].

Дослідження перформативності з позицій перформативної гіпотези [16] дозволяє поглянути на проблему іллокутивного синкретизму під іншим кутом зору. Можна припустити, що всі експліцитні перформативні висловлення, за винятком власне асертивних, синкретичні за своєю сутністю. Наявний у глибинній структурі речення асертивний предикат передає комунікативну настанову ствердження й виконує роль своєрідної надбудови, макроінтенції або ж макрокомпоненту, тоді як основним, диференційним прагматичним компонентом значення перформативного предикату залишається його інваріантне іллокутивне спрямування як родове значення даного функціонального підкласу. Сема асертивності як деяка прагматична константа становить невіддільний компонент іллокутивної семантики перформативного дієслова, яке у процесі актомовленнєвої реалізації утворює перформативний предикат, що характеризується суміщенням двох або більше прагматичних значень і, відповідно, двох або більше іллокутивних сил. Наприклад, у висловленнях директивного типу (*I advise, I urge, I recommend, I warn, I admonish, I demand*) взаємодіють асертивний і директивний значеннєві компоненти, які реалізують комунікативні настанови інформування та спонукування й співвідносяться, відповідно, з епістемічною та деонтичною модальностями. Здійснюючи директивний мовленнєвий акт, мовець стверджує свій комунікативний намір спонукування адресата до дії у формі прохання, поради, або наказу.

Згідно результатів аналізу фактичного матеріалу, синкретизм можна спостерігати й на рівні рольової структури перформативного предикату. До прикладу, рефлексивізація перформативних дієслів на позначення звинувачення, дорікання й подяки зумовлює перебудову актантної рамки висловлення, внаслідок якої граматичний підмет суміщає роль агенса й пацієнта: агентивну й бенефактивну у висловленнях само-подяки, агентивну й малефактивну у висловленнях само-дорікання та само-звинувачення. Такий тип прагматичної транспозиції змінює й характер особистісного спрямування перформативного мовленнєвого акту з ексцентричного на ендцентричний.

I'm a single parent, and I blame myself for the way he is — but I feel it's too late to get through to him now as talking or reasoning doesn't work. [BNC G2T 335]

Actually, I have begun to think that I do belong to a time, but it is separated by so many decades from theirs that I reproach myself. [BNC FAJ 196]

'I congratulate myself, in fact, on the idea of nominating him as head boy designate,' pursued Edward Crumwallis. [BNC H8Y 228]

Окрім розглянутих випадків, важливо наголосити на ще одній характерній особливості перформативів – здатності до суміщення перформативної та констативної функцій.

I recommend this book enthusiastically to anyone with a professional interest in chemistry [BNC B0M 2210]

While I recommend such systems for those who can afford them, they can give a false sense of security to the beginner, especially if something goes wrong. [BNC C95 2397]

I advise landowners on problems and lobby government — this often involves writing briefs for debates in the House of Commons and organising meetings of MPs. [BNC CME 1562]

'I encourage hairdressers to avoid jargon, which can be very patronising. [BNC A7N 760]

'I recommend a lousy record company every time you run out of songs. [BNC CK5 2252]

As the Minister raises his eyebrow, I recommend my excellent speech on competitive tendering of 20 January in the House. [BNC HXH 18384]

'If I promise to practise putting the cap on the toothpaste, will you marry me as soon as I can make arrangements?' [BNC H9V 3028]

Як засвідчують вищенаведені приклади, попри наявність у поверхневій структурі речення експліцитного перформативу, ці висловлення не можуть бути кваліфікованими як перформативні через недотримання принципу екітємпоральності. Цьому перешкоджають обставини часу (*As the Minister raises his eyebrow; every time you run*

out of songs), або реалізація правобічної валентності дієслова на об'єкт узагальненої семантики, який не передбачає присутності адресата висловлення в момент розмови і його участі в мовленнєвому акті (*anyone, for those who can afford them, landowners, hairdressers*). Перформативне функціонування досліджуваних дієслів несумісне з контекстом підрядних речень умови (*If I promise*). У всіх цих випадках контекстне оточення перформативного предикату вступає у суперечність не стільки з його формально-семантичною структурою, скільки з його прагматичним значенням, що й унеможливорює його перформативне вживання і спричиняє нейтралізацію перформативного значення.

Лабільність граматичних норм уможливорює зміщення мовної одиниці в її мовленнєвій реалізації у бік категорійно невласивої їй функції [4, с. 281]. Прикладом внутрішньої транспозиції значення перформативного дієслова може слугувати функціонування тривалої форми теперішнього часу дійсного способу, яке у більшості випадків призводить до нейтралізації диференційної ознаки сильної опоземи й зумовлює констативне вживання дієслівного предикату. Збереження перформативної функції виявлено лише у поодиноких випадках.

I am recommending that we take her to the hospital immediately. [BNC GUM 2449]

I am inviting you to consider some of the steps which have been developed to promote the level and quantity of language skills which are needed to sustain and develop the social infrastructure in relation to the public services in a multi-lingual Britain. [BNC G0W 3218]

На можливість псевдоперформативного функціонування деяких дієслів мовлення, зокрема директивів та комісивів, звертала увагу А. Вежицька [15, с. 161, 167, 170]. Прикладом прагматичного транспонування може слугувати дієслово *warn* з потенційно заданою семантикою застереження, яке у процесі актомовленнєвої реалізації може набувати значення погрози. Це споріднює його як представника функційного класу директивів (*admonish, advise, caution, suggest, recommend, urge*) з функційним класом менасивів (*menace, threaten, intimidate, blackmail*) та зумовлює суміщення двох різних іллокутивних сил в рамках єдиної комунікативної настанови – директивної. Як засвідчує аналіз словникової дефініції дієслова *warn*, значення *поради* закріплене в його семантичній структурі (to tell someone that something bad or dangerous may happen, so that they can avoid it or prevent it; to advise someone not to do something because it may have dangerous or unpleasant results), тоді як значеннєвий компонент *погрози* лексикографічно нефіксований. Таким чином, прагматичне значення погрози кваліфікується як набуте, вторинне відносно домінуючого, первинного.

I allow you to stay in my home because of Lizzy, but I warn you now, Dan, if you try and interfere in my life, I'll have you out the front door so fast you'll burn a hole in the carpet. [BNC FAB 2142]

Значення погрози нерідко підтверджується наявними в актомовленнєвому контексті індикаторами іллокутивної сили. Такими виступають обставини способу дії *menacingly* та *threateningly* у нижченаведених прикладах:

Though I warn you, 'he added menacingly, pointing one long brown finger at her; 'if you persist in upsetting her I will not hesitate to punish you even though I know how this hurts. [BNC HGD 1308]; *Though I warn you, 'he gestured threateningly, 'don't waste my time or engage us in meddling, wasteful tricks.* [BNC H98 3509]

Явище прагматичної конвергентності свідчить про взаємозв'язок та взаємодію у межах поля перформативності як гіперпарадигми не лише дієслів, об'єднаних спільним комунікативним спрямуванням, але й представників різних функційних підкласів, що характеризує перформативи як системно організоване комунікативно-семантичне угруповання.

Прагматично-функційне навантаження, яке несе дієслово, вимірюється не лише однією – домінуючою, але й супутніми іллокуціями, внаслідок чого дієслово стає прагма-поліфункційним [12]. Прагматичну полісемію перформативного дієслова ми розглядаємо як закладену у ньому потенційну здатність передавати більш ніж одну комунікативну інтенцію. Сутність іллокутивного синкретизму полягає у поєднанні у семантичній структурі речення двох або більше ієрархічно впорядкованих іллокутивних сил [10, с. 36]. Це обумовлює прагматичну полісемію (полііллокутивність) висловлення у рамках відповідного йому мовленнєвого акту.

Прагматична полісемія висловлення необов'язково є наслідком лексичної багатозначності перформативного дієслова. Одне й те ж словозначення перформативного полісеманта (або моносеманта) може виступати у різних проекціях залежно від специфіки реалізації дієсловом його семантичних та синтаксичних валентностей.

Синкретизм синтаксичних одиниць впливає з відсутності симетрії у співвідношенні форми й змісту речення. Таким чином, іллокутивний (функційний, комунікативно-прагматичний) синкретизм перформативних висловлень є виявом асиметрії семантичного (формально-змістового) й комунікативно-прагматичного наповнення речення, що слугує засобом реалізації мовленнєвого акту. Діапазон прагматичної варіативності перформативних предикатів значною мірою прогнозований і включає чотири основні типи іллокутивної модифікації перформативу під впливом ситуативно-контекстуальних чинників. Синкретизм властивий перформативному предикату як у його прагматичному, так і у модальному вимірові, що знаходить свій вияв у суміщеному вираженні перформативним висловленням відповідно двох прагматичних і модальних значень. Полііллокутивність перформативних висловлень може бути парадигматично або синтагматично мотивованою. У першому випадку багатозначне перформативне дієслово може потенційно виступати показником різних іллокутивних сил шляхом актуалізації різних лексико-семантичних варіантів, що діє підстави говорити про суміщення двох прагматичних значень на лексичному рівні. У другому випадку прагматична полісемія висловлення розвивається під дією синтагматичного оточення у процесі актомовленнєвої реалізації перформативної дієслівної лексики. Подальше дослідження синкретичної природи перформативів, взаємозв'язку між формально-змістовим та комунікативно-інтенційним вимірами перформативних висловлень та лінгвістичних передумов їх прагматичної варіативності сприятиме створенню цілісної мовознавчої концепції перформативності.

Література:

1. Бабайцева В.В. Явления переходности в грамматике русского языка: монография. М.: Дрофа, 2000. 640 с.
2. Бузаров В.В. Синкретизм как разноуровневое средство реализации языковой экономии. Лингвистические категории в синхронии и диахронии. Сб. научн. тр. Пятигорск, 1996. С. 19-42.
3. Емельянова М.В. Сложные директивные речевые акты в разноструктурных языках (На материале русского, английского и чувашского языков): дис. ... канд. филол. наук: 10.02.20. Чебоксары, 2004. 168 с.
4. Иванова И.П., Бурлакова В.В., Почепцов Г.Г. Теоретическая грамматика современного английского языка. М., 1981. 285 с.
5. Изотов А.И. Чешские перформативные глаголы в побудительном высказывании. Язык, сознание, коммуникация. Сб. статей. М.: МАКС Пресс, 2001. Вып. 16. С. 23-31. Кабанкова Т.В. Функционирование синкретичных речевых актов одобрения / неодобрения в современном немецком диалогическом дискурсе: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04. Тамб. гос. ун-т им. Г.Р. Державина. Тамбов, 2011. 24 с.
6. Карабан В.И. Сложные речевые единицы: прагматика английских асиндетических полипредикативных образований. Киев: Высшая школа, 1989. 130 с.
7. Ключко Л.І. Висловлювання похвали в комунікативно-діяльній парадигмі спілкування (на матеріалі англійської мови): автореф. дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.04 «Германські мови». Харків, 2004. 22 с.
8. Кобозева И.М. Сложное предложение как форма сложного речевого акта. Сложное предложение: традиционные вопросы теории и описания и новые аспекты его изучения. М.: Рус. учебн. центр, 2000. С. 95 – 105.
9. Медведева Л.М. Мовленнєвий акт і контекст. Мовознавство. 1988. № 2. С.31-37.
10. Медведева Л.М. До типології мовленнєвих актів. Мовознавство. 1989. № 3. С. 8–19.
11. Почепцов О.Г. Основы прагматического описания предложения. К., Вища школа, 1986. 115 с.
12. Приходько А.М. Складносурядне речення в сучасній німецькій мові. Запоріжжя: ЗДУ, 2002. 291 с.
13. Старикова Е.Н. Проблемы семантического синтаксиса. К.: Вища школа, 1985. 124 с.
14. Goddard C., Wierzbicka A. Words and Meanings. Lexical Semantics Across Domains, Languages and Cultures. Oxford: Oxford University Press. 2014. 352 p.
15. Ross J. R. On Declarative Sentences. Readings in English Transformational Grammar : [edited by A Jacobs Roderick and Peter S. Rosenbanm]. Waltham, Mass.: Ginn & Co, 1970. P. 222–277.
16. Longman Dictionary of Contemporary English ed. by Della Summers. New ed., 2003. 1949 p. (LDCE)
17. British National Corpus XML Edition. University of Oxford. (BNC)

Анотація

Р. РЯДСЬКА. СИНКРЕТИЗМ ПЕРФОРМАТИВНИХ ВИСЛОВЛЕНЬ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

У статті розглянуто поняття синкретизму на рівні актомовленнєвого функціонування перформативних висловлень. Досліджено типи синкретизму перформативних дієслів та особливості прагматичної варіативності перформативних висловлень.

Ключові слова: перформативне дієслово, перформативне висловлення, мовленнєвий акт, синкретизм, іллокутивний синкретизм, прагматична полісемія.

Анотация

Р. РЯДСКАЯ. СИНКРЕТИЗМ ПЕРФОРМАТИВНЫХ ВЫСКАЗЫВАНИЙ В АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ

В статье рассматривается понятие синкретизма на уровне акторечевого функционирования перформативных высказываний. Исследуются типы синкретизма перформативных глаголов и особенности прагматической вариативности перформативных высказываний.

Ключевые слова: перформативный глагол, перформативное высказывание, речевой акт, синкретизм, иллокутивный синкретизм, прагматическая полисемия.

Summary

R. RIADSKA. SYNCRETISM OF PERFORMATIVE UTTERANCES IN ENGLISH

The article deals with the notion of illocutionary syncretism of performative utterances. It aims to specify distinct types of syncretism of performative verbs and examine diverse pragmatic modifications and syncretic patterns of performative utterances across different contexts.

Key words: performative verb, performative utterance, speech act, syncretism, illocutionary syncretism, pragmatic polysemy.